

Előfizetési díj.

Helyben és vidékre:

Egy évre	. . . 4 frt — kr.
Fél évre	. . . 2 — —
Negyedévre	. . . 1 — —
Egy hóra 40 —

VÁCI

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETILAP.

Hirdetmények díja 3 hasábos poltí sorért 6 kr. — Nyílt térben való közlemények után három hasábos sorért 16 krajczár számítottatik. Az előfizetési jelszó, valamint hirdetmények „Vác” kiadói hivatalához, sőt, az igazgatóhoz küldendők.

Előfizetési felhívás!

Lapunk mai számával vesszük át ennek szerkesztőségét s kiadását. Bátorodunk ez alkalommal az igen tisztelt olvasó közönséget, programunkra figyelemzetve felkérni a mentül számosabb előfizetésre. Miután jelenleg csak félnégyezerbe vagyunk, elfogadunk előfizetéseket másfelégyre Szeptember végéig, a firt. 50 kral, vagy a jelen félnégyezer, azaz június végéig 50 kral.

Lapunk, tekintve a nagy kiállítási költségeket s a terheket, melyeket ezzel átvettünk, csak csekély fölös számmal lesz nyomtatva; kérjük tehát az előfizetni szándékozó igen tisztelt olvasó közönséget minél előbb e tárgyban intézkedni, mert később nehezen szolgálhatunk példányokkal az elmult számokból.

Vác, 1873. Május 23.

Taricsky Ferenc
szerkesztő.

A „Vác” kiadó hivatala.

Vác, 1873. május 23.

Azon különböző nézetek s vélemények, melyek a lapszerkesztés változásával városunkban több oldalról nyilatkoznak, itt batorítogal, ott ellenszenvesen: részint éleslők lelkesültségünket, részint megedzik akaratunkat.

Ezen érzelmeikkel vettük mai számunkkal a szerkesztőség tollát kezünkbe.

Azonban a mint hajlamaink s rokonszenvünk soha sem fogtak annyira elfogultaká tenni, annyira elragadni, hogy képzelt nagyságoknak tömjénézzünk; hogy a hűdséget legyezzünk; mások érdemein előfordulókat magasztaljunk: úgy a valódi érdemet, illesse az a társadalom bármely tagját, — különböző nélkül — kiemelendők; arról mindig részrehajlattan elismeréssel szólandunk.

A hiányokat, visszaéléseket s mu-

lasztásokat, mutatkozoznak, azok bármely részén, számitásból nem fogjuk takargatni, nem védendjük mások rovására, vagy úgy: hogy a közvéleményt tévúra vezessük. Nem türendjük, hogy ártatlanok villámháritókul szolgáljanak a gonoszoknak.

Jól tudjuk, hogy ezeknélfova néha nehéz küzdelmek várnak reánk, de mind a mellett, híven kitűzőtt jelszavunkhoz, mindig az igazság zárszája alatt mindendünk, bizva abban, hogy: „in hoc signo vinces.”

Tanügy.

Vác, május 20. 1873.

Jónak látom, hogy nemcsak ön, hanem a város érdekeit szívókon hordó egyének is tudomást szerezzenek a naponként folmórló azon sereimekről, mikkel tanítóink azon correct nevelői eljárásokról, melyek a tanulók a munkasságra szoktatni és azt velők megkedveltetni igyekeznek, oly szűlőkül, kik gyermekeiket csaknem majom módjára szeretik, naponként megfáradtatnak nemcsak az iskola-épületben, hanem nyilvános helyeken is, miert is sziveskedjék alább következő sorainnak helyt engedni.

A következő eset jött tudomásomra a többi között, hogy a klasszikusokat tanulmányozó Cs földműves, — nemkülönben városi képvisele ur, egy tanítót a legbecsületesebb és becsületesebb szavakkal illette a mult napokban azért, mert az ő elképzelettel kedves leánykáját, — ki kötelességét teljesíteni nem igen szereti, — tanítója nevelői tapintattal járva el, miután a feladott írást háromszori figyelmeztetés után sem hozta meg, az iskolában mindaddig visszatartá, míg azt le nem írta, hogy mintegy figyelmeztetéssel szolgáljon neki arra, miszerint tanuló kötelességétől fölmentendő semmiképp kibúvni azt nem találhat.

E tapintatos nevelői eljárásért, az illett tanítót, Cs városi képvisele uram oly becsületesebb szavakkal illette, melyeket valaha talán egyik-másik béréséül hallott és tisztult meg; hogy nem hiszem, ha a mult időkben Trager Alajos ur szegleten előlködő dolgeralónak mondta volna, talán még az is elégteltel követel azért, mint reménylen, az illett tanító ur sem fog feloldni, annálkülömb, mert tekintélyes szavendett csorokt.

Egy más alkalommal ugyan a városi képvisele ur volt az, ki a „Csillag” vendéglő borasérő szobájában (talán kissé többet kóstolgatva) a jóból rózsás kedvében megkísérte) ósárló és rigalmatlan képességet használni azért, mert 6—10 éves leánya a többi iskolás leány-

kálkal egy temetőben történt külső alkalomával a szétbocsátás után nem ment haza, mint más, a házról jó példát látott gyermek, hanem tudja leiten, hol merre köszült a városban, midőn végtére 7—8 óra körül hazatért.

Leányunk e kószálásért a tanítót okozza, mert a tanító nem veszte haza az ő leányát mint képviselel, kezéül fogja. Ekkor mondogatá, mintegy éretve képviselel hatalmat: „Majd elküldjük mind a tanítókat, nem hogy még fizesűsüket javítók meg. Kapunk akár székait is. Van elég tanító.” Ők képviselel ur, — egy focake még nem tesz nyakát.” Különbö meg az gondolja ám azt, hogy talán csak is bíreszolják, hogy akkor lehet ókét elküldeni, mikor az önök tetszik. Nem bízták azokat oly finfelo gondolkozás emberekre. Gondokodást szoktál a kormány az 1868. iskolai törvényekben eléggé. De azt még épenésgelőt én nem mondhatja, hogy kapnak akár székait, mert azok nem egy nőnek ám ki a földből, mint a gomba, s az ön felhívására itt nem torennek százan is, mert jobban megmondolja ám a mai időben egy fiatal ember, hogy „lépjen-e e szép nemes pályára, mely tövises rózsával van. Meg nem csak egy könnyen lehet a tanítás-tudományt megszerezni és bírtokba venni, mint azt, hogy mint kelljen az eko és ökör szarvát megfogni a szántásnál, mert ahhoz idő kell, még pedig a mostani törvények szerint 3—4 év; s hogy magát egy fiatal ember ly rigalmatsoznak kitégye annyit idő és csekély fizetés mellett, mint itt is van, úgy inkább egy más könyvből, de jobb fizetéssel járó pályát válassz magának, ha mind ly gondolkozó urakból állna képviseletestülte városunknak, mint ön, talán éhen hagyának elvezni tanítókat, mert ön alkalmasint úgy gondolkodik, hogy elég, ha a tanító velnek magának fizetésből egy ködmányt, egy bagyará fejleés csizmát, sápkát, mert más egybre úgy sincs szükség.

De a gondviselés rendelt ölyt egyéneket is, kik e terhes hivatal viselőik anyagi jólétéről máséket vélekednek; kik tudják, mennyi kell évenként egy család tisztességes ellátása és annak nevelőtesse fedezésére.

Az illy sértégetések és rigalmak megfogadására az iskolák van hivatra, — és az tudni kell, hogy az ilyenek ellenében tenni. De hol vagy iskolázásunk? Hiszen még 1868-ban lón az iskolákra szóló törvény szentesítve, és iskolázásunk még most sem létezik; pedig naponta halljuk, majd okkor, — meg akkor még idebe lép, de az csak holt és elhangzott szó marad. Iskolázásunk létezése csak folyton előadtatik, úgy állanak iskolák, s oly helyzetben vannak tanítóink, a rigalmaknak és sértégetéseknek kitelve, mint azon nyak, kinek sem gazdika, sem pástora nincs, még vértérra a különböző érdekek példájával esk.

mulasztani
— jövőben
esznek; és
szati tokin-

győr-bévé,
áltak, t. i.
meg 20 krra
nyenyiben a
12 és 16
urak vontak
nek voltak
ben pedig
egymásra,
1/4 kral
s a pékek
akat sütni
nálunk is

tartozó
elenteni,
mi vál-
tők je-
lőn épen
apaják a
a volt
összeget
nek ter-

toit,
Pentz-
ól be-
és de-
dét, a
nygel-

m!
Koss-
en mé-
u kiírtó
postaköl-
lletöl is

írban.
megren
nek.
sönös
szo he-
szedve
-Ser-
-]
venni

ág.

ny nagy-
ságában
nyelvük
bot-öl

írott-
ni hiva-
s,
hizban.

